

Policy

Uppdaterad 2023-04-06

Alkohol- och drogpolicy

För Forshaga kommuns
kommunala grundskolor

Fastställt av: Barn- och utbildningsnämnden

Fastställt datum: 2023-04-25

Dokumentet gäller till och med: tillsvidare

Dokumentet gäller för: Barn- och utbildningsförvaltningen

Dokumentansvarig: Barn- och utbildningsförvaltningen

Diarienummer: BUN/2023:54

Vision och budget med strategisk plan Vision: "Forshaga kommun 2040 – varmt välkommen!"

Här känner sig alla välkomna, trygga och inkluderade. Genom att vara öppna och visa tillit till varandra gör vi alla delaktiga. Våra olikheter är vår styrka. Vi ser möjligheter och utvecklas tillsammans. Gemensamt bygger vi ett hållbart och tryggt samhälle där ingen lämnas utanför. Kommunfullmäktiges budget med strategisk plan är kommunens viktigaste övergripande styrdokument. I budgeten återfinns också vår vision, det önskvärda framtida tillståndet för kommunen och kvalitets- och styrmodellen som övergripande beskriver hur den kommunala verksamheten ska styras, följas upp och utvärderas. Strategisk plan innehåller kommunens övergripande mål och värdegrund.

Plan anger inriktning och konkreta mål i en fråga av större vikt. Den är vägledande för beslut och styrning. Planen tar inte ställning till utförande eller metod. Har en begränsad giltighetstid och ska följas upp. Exempel på plan kan vara Bostadsförsörjningsplan. Beslutas av kommunfullmäktige, kommunstyrelsen eller nämnd.

Policy är ett kortfattat dokument på en övergripande nivå om specifika, strategiskt viktiga områden. Den är vägledande för beslut och styrning. Policy tar inte ställning till utförande eller metod. En policy är vanligtvis långvarig, och gäller tills vidare. En policy bör konkretiseras i andra styrdokument, oftast i riktlinjer. Exempel på policy kan vara Upphandlingspolicy och Kommunikationspolicy. Beslutas av kommunfullmäktige, kommunstyrelsen eller nämnd.

Handlingsplan är en sammanställning av aktiviteter som tillsammans ska leda till att uppnå mål. Den visar konkret vad som ska göras inom ett visst område, vem/vilka som ansvarar för uppgiften, ekonomiska konsekvenser samt när det ska vara klart alternativt när det ska följas upp. Omsätter ofta inriktningen i planen till konkreta åtgärder. Exempel på handlingsplan kan vara Handlingsplan för nybyggnation av flerfamiljshus på Åsmyren. Beslutas av kommunchef, förvaltningschef eller ledningsgruppen.

Riktlinjer är den mest konkreta formen av styrdokument. Ett dokument som innehåller en anvisning eller rekommendation för hur exempelvis en policy ska uppnås. Riktlinjer avser främst frågor rörande ren verkställighet. Riktlinjer kan betraktas som en slags handbok som ska ange ramarna för vårt handlingsutrymme i en viss fråga. Gäller tillsvidare vilket innebär att gamla riktlinjer måste upphävas när de blir inaktuella. Exempel på riktlinjer kan vara Riktlinjer för användande av sociala medier. Beslutas av kommunchef, förvaltningschef eller ledningsgruppen.

Innehåll

Inledning.....	3
Vad säger lagen?	3
Arbetsmiljölagen.....	3
FN:s barnkonvention.....	3
Tobakslagen.....	3
Socialtjänstlagen.....	3
Narkotikastrafflagen	3
Vad säger Forshaga kommuns styrdokument?	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Vad gäller i skolan?	3
Tobak	3
Alkohol.....	4
Sniffning/boffning.....	4
Narkotika, dopningsmedel och icke ordinerade medicinska preparat	4
Förebyggande arbete inom skolans verksamhet.....	4
Samarbete med polisen	4
Eftersök vid konkret misstanke om brott	4
Eftersök i förebyggande syfte	5

Inledning

Barn- och utbildningsförvaltningens alkohol- och drogpolicy för Forshaga kommuns kommunala grundskolor grundar sig på vad lagen säger om arbetsmiljö, elevernas rätt till trygghet och kunskap samt användning av tobak, alkohol och droger.

Vad säger lagen?

Här följer en genomgång av vad lagen säger inom området.

Arbetsmiljölagen

Arbetsmiljölagen säger att arbetsmiljön ska vara god och olycksfall ska förebyggas. Ingen ska till exempel behöva utsättas för passiv rökning, tobakslukt eller klasskamrater som uppträder konstigt på grund av berusning eller abstinens.

FN:s barnkonvention

Skolan måste enligt konventionen säkerställa att barn och ungdomar ges goda förutsättningar för hälsa, vilket kan kopplas till texten om arbetsmiljölagen ovan.

Tobakslagen

Rökning är förbjuden i lokaler och utomhusområden som är avsedda för barnomsorg, skolverksamhet eller annan verksamhet för barn och ungdomar, dygnet runt och året runt. Lagen säger även att det är förbjudet att sälja tobak till minderåriga eller vid misstanke om att tobaken kommer att föras vidare till minderåriga.

Socialtjänstlagen

Skolan och skyldig att anmäla vidare till socialtjänsten om elev använder eller misstänks använda alkohol, narkotika eller andra droger.

Narkotikastrafflagen

Det är straffbart att skaffa, förvara, använda och sälja allt som är narkotikaklassat.

Vad säger Forshaga Kommuns styrdokument?

Utöver vad som står i lagen så har även kommunen policies och riktlinjer för vad som gäller för kommunens anställda och kommunens lokaler.

Vad gäller i skolan?

Forshaga kommuns kommunala grundskolor har nolltolerans mot tobak, alkohol och droger.

Tobak

Användning, försäljning samt innehav av tobak (cigaretter, snus, e-cigaretter och vattenpipa) är förbjudet i Forshaga kommuns lokaler och på våra

skolgårdar samt i all verksamhet som sker i skolans regi (t.ex. under studieresor).

Alkohol

Det är för elever och ungdomar förbjudet att förvara och/eller att förtära alkoholhaltiga drycker eller vara alkoholpåverkade inom skolans område eller i verksamheter som sker i skolans regi (t.ex. under studieresor).

Sniffning/boffning

All hantering och bruk av preparat avseende sniffning/boffning är förbjuden och klassas som missbruk. Elev får inte vara påverkad inom skolans område eller i verksamheter som sker i skolans regi (t.ex. under studieresor).

Narkotika, dopningsmedel och icke ordinerade medicinska preparat

All hantering och bruk av narkotika, dopningsmedel och icke ordinerade medicinska preparat är förbjuden och ska klassas som missbruk. Elev får inte vara påverkad inom skolans område eller i verksamheter som sker i skolans regi (t.ex. under studieresor).

Förebyggande arbete inom skolans verksamhet

Forshaga kommuns grundskolor arbetar förebyggande mot alkohol och droger, bland annat genom att:

- Kontinuerligt bearbeta frågor om alkohol och droger i undervisningen,
- Skolan informerar elever och vårdnadshavare om droger på t.ex. föräldramöten,
- Personal inom skolan får kontinuerlig information och utbildning,
- Skolan samarbetar med polisen genom t.ex. eftersök av narkotika med hjälp av polishundar i skolan.

Samarbete med polisen

Forshaga kommun samarbetar med polisen i frågor som gäller säkerhet och droger i skolmiljön. Bland annat kan polisen göra eftersök av narkotika med hjälp av hundar.

Det finns olika typer av orsaker till varför polis söker efter narkotika i en skolmiljö. Nedan förklaras två exempel på detta som även visar på tydliga skillnader vad gäller syftet med eftersöket.

Eftersök vid konkret misstanke om brott

Eftersök av narkotika kan bero på misstanke om narkotikabrott där polisen har konkreta omständigheter som pekar på att det hanteras narkotika i en specifik skola. Polisen inleder då en förundersökning och fattar inom ramen för beslutet om att genomföra en husrannsakan i syfte att leta efter narkotika. Ofta finns en eller flera misstänkta personer som husrannsakan

riktar sig emot. Denna form av eftersök syftar konkret till att styrka alternativt avfärda en befintlig misstanke om brott.

Eftersök i förebyggande syfte

I syfte att förebygga brott kan polisen med hjälp av sina narkotikahundar genomföra ett eftersök i förebyggande syfte. Detta för att underlätta skolans mål att vara en drogfri plats, fri från narkotika. Syftet med sökandet är inte att upptäcka brott, utan att förebygga att brott sker.

Att skola kan använda sig av eftersök i förebyggande syfte måste vara kommunicerat (exempelvis via drogpolicy eller liknande dokument) till elever och vårdnadshavare. Tanken är alltså att risken för att polisens hundar upptäcker eventuell förvarad narkotika ska avskräcka elever att hantera narkotika på skolan.

Beslut om förundersökning och husrannsakan i exempelvis ett elevskåp kan bli aktuellt vid brottsförebyggande eftersök om hundarna markerar och hundförarna gör bedömningen att misstankegraden når skälig misstanke om narkotikabrott.

Eftersöket sker på skolledningens initiativ och under tid då eleverna inte vistas i skolans lokaler. Att skolan kan komma att använda sig av eftersök av narkotika ska vara kommunicerat med elever och vårdnadshavare, via till exempel skolans drogpolicy.